

SEMIBARROTADE PERENNER

Stångby

Rätt växt till ditt projekt

Sedan 2022 har Stångby arbetat med utvecklingen av en ny produkt: svenskodlade, torvfria, semibarrotade perenner. De är särskilt anpassade för plantering i urbana växtbäddar.

Vad är det?

En semibarrotad perenn är en svenskodlad perenn som odlats i ett torvfritt substrat. Perennerna odlas i ett substrat bestående av pimpsten, kompost och biokol. Odlingssubstratet har valts ut för att efterlikna substratet på den framtida, permanenta växtplatsen, i syfte att underlätta växtens etablering. Semibarrotade perenner fungerar särskilt väl i urbana växtbäddar baserade på pimpsten, makadam, eller grus, till exempel regnbäddar, skelettjordar och växtbäddar på bjälklag. Det har visat sig att de semibarrotade perennerna, som odlas i ett väl-dränerande substrat, löper lägre risk för svampangrepp. Detta eftersom svampen trivs och frodas i fuktiga miljöer, en miljö som är vanligt förekommande i en återfuktad torvjord.

Hur odlas de?

Att odla perennerna under "tuffa" förhållanden, med begränsad tillgång till vatten och näring i torvfritt substrat har visat sig ge ett välutvecklat, djupt rotsystem och en kompaktare planta. Växterna odlas i bäddar, och får på så sätt ett naturligt utvecklat rotsystem utan krukans begränsningar. Under odlingsstadiet ligger fokuset alltså på att skapa ett starkt och kraftigt rotsystem snarare än frodiga växtdelar ovan jord.

Hur skördas de?

De semibarrotade perennerna lyfts ur odlingsbädden med hjälp av "grep". Vid uppgrävningen skakas de lätt vilket gör att rötterna fortfarande håller en mindre mängd substrat, därav uttrycket "semibarrot". Till skillnad från helt barrotade plantor agerar substratet som skydd för rötterna och underlättar även vid plantering. Eftersom de semibarrotade perennerna odlas torvfritt behöver inte odlingssubstratet spolav från rötterna för att få torvfria plantor. Efter uppgrävning placeras perennerna därefter i stora "plastpåsar" för att kunna vattnas upp inför leverans, och därefter i plastbackar, som de levereras i. Det minskar klimatavtrycket avsevärt eftersom varje perenn inte kräver en plastkruka, utan kan samsas med andra perenner i en och samma back, som sedan enkelt kan återanvändas.

Hur hanteras dom vid plantering?

Semibarrotade perenner kan i stort sett hanteras precis som en vanlig perenn, men behöver inte krukav. Vid leverans placeras man ut perennerna i växtbädden och gräver ner dem i substratet. Rotsystemen som är något för välutvecklade kan behövas klippas in vid plantering för att få plats i planteringsgropen.

Ett vanligt problem för perenner odlade i torv är att de, vid plantering sent på året, fryser upp till våren på grund av de vattenansamlingar som torven lagrat in under vintern. Detta kan innebära ett ytterligare tidskrävande arbetsmoment för skötselpersonal på våren, som återigen behöver gräva ner plantorna i substratet. Eftersom de semibarrotade perennerna odlas torvfritt riskerar inte perennerna att frysa upp, trots plantering sent på året, vilket sparar tid när vårsäsongen startar.

Vad är syftet?

Syftet med semibarrotade perenner är att vara ett klimatsmart, hållbart och ekonomiskt alternativ till traditionella, krukodlade och barrotade perenner, för plantering i urbana växtbäddar.

Bevattnings i urbana växtbäddar har visat sig vara utmanande på grund av dess välldränerande egenskaper. Perenner odlade i torv kan vid längre perioder av torka ha svårt för att återfuktas, vilket ökar risken för misslyckad etablering i urbana växtbäddar. De semibarrotade perennerna, som odlats i ett substrat anpassat för urbana växtbäddar, har en bättre förmåga att lyckas med sin etablering.

Kan man köpa semibarrotade perenner?

Ja! Men beställningen behöver inkomma mellan december-april för leverans under augusti-november samma år. Leverans under sommaren är möjlig, men inte optimal eftersom plantan då är under stark tillväxt.

Välkommen att ta kontakt med vår rådgivare Elisabeth Rovelstad för mer information.

Mail - elisabeth@stangby.nu

Tel. - 072-160 82 05